

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Selec: Za vero in narodo — za pravico in resnico — za dobo in uspeh

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)



NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 62.

CHICAGO, ILL., PETEK, 31. MARCA — FRIDAY, MARCH 31, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Španska vojna uradno končana - Debata o nevtralnosti

Nacionalistična vlada v sredo uradno objavila konec civilne vojne v Španiji. — Franco postal vladar nad celo državo. — Vprašanje, na kateri evropski tabor se bo nova Španija naslonila.

Madrid, Španija. — Iz Burgoz, prestolnice nacionalistične vlade generala Franka, se je v sredo po radio uradno objavilo, da se je s tem dnem končala civilna vojna v Španiji, ki je trajala nad 32 mesecev, namreč od 18. julija 1936. Istočasno se je naznanilo, da se bo sedež vlade preselil v Madrid, uradno prestolico Španije.

Ta objava se je proglasila, ko je 24 ur po padu Madrida padlo nacionalistom v roke tudi obrežno mesto Valencia. Z izredno hitrostjo je tekoma dneva zasedlo nacionalistično vojaštvo vsa druga važnejša mesta in ni nikjer našlo na sploh nikak odpora. Tako je zdaj cela Španija po bridkih dveipolletnih preizkušnjah, ki so jo stale neštene človeške žrtve in neprerušljivo materialno škodo, zopet združena pod eno vlado, z generalom Frankom kot diktatorjem na čelu.

Pristaši republikanske vlade so tokom tega zadnjega odločilnega dneva, med padom Madrida in popolno zasedbo cele republikanske Španije, z mrzlično naglico skušali najti kak način, da se izselijo v tujemstvo, bodisi v Francijo, bodisi v Francosko severno Afriko, boječ se, da se nacionalisti ne znesejo nad njimi. Baje je bilo okrog 10.000 takih, ki bi se bili radi izselili, toda zaradi pomanjkanja prevoznih sredstev je bila možnost nujna le za razmeroma malemu številu. Vendar pa se pričakuje, da v splošnem pristasi prejšnje vlade ne bodo podvrženi nikakim represalijam, izjemši, ako so zakrivali pod krinko vojnih razmer kak zločin.

V mednarodnih diplomatskih krogih vlada zdaj veliko zanimanja, v katero smer bo najnovejši evropski diktator, general Franko, naravnal svojo tujezemsko politiko. Da kaže njegova vlada fašistični značaj, je povsem jasno, in bi se torej moglo popolnoma naravno pričakovati, da se bo Franko naslonil na oba druga fašistična diktatorja, Mussolinija in Hitlerja, s katerima je imel zveze že doslej. Da ga ta dva smatrata za "svojega", oziroma, da ga vsaj skušata obdržati v tem položaju, se razvidi iz listov v njunih državah, ki proslavljajo Frankovo zmago kot zmago fašizma nad boljševizmom. Italija obenem odkrito povdarja, da gre njej velika zasluga, da se je dosegla ta zmaga, dočim je Hitler poslal Franku svoje osebne čestitke.

Ni pa tako sigurno, da bo Franko ohranil zvezo edino s tema dvema državama in da bo popolnoma izločil obe zaščitni velesili. V poštve je namreč treba vzeti dejstvo, da tvori podlago za zvezo med Italijo in Nemčijo zlasti želja po novih pridobitvah, predvsem teritorialnih. Španija pa nima nasprotno nikakih aspi-

POLJSKO SNUBIJO

Anglija upa, da pride Poljsko na njeno stran.

London, Anglija. — Obe zapadni velesili, Anglija in Francija, ste se s podvojeno vneto vrgli na prizadevanje, da popolnoma zopet pridobite Poljsko na svojo stran in pretrgate med njo in Nemčijo še tiste rahle vezi, ki ste ju doslej držali. Da smatrate ta trenutek posebno ugodnim, je vzrok v tem, ker je Poljska gladko odbila ultimatum, ki ji ga je poslala Nemčija, v katerem je ta zahtevala, da Poljska privoli k popolni zasedbi mesta Gdanska (Danzig), dalje k zgraditvi ceste preko svojega ozemlja, ki bi vezala oba dela Prusije, in končno, da se Poljska priključi protikomunističnemu paktu. O tem ultimatu in njega odklonitvi se je objavilo v poljskem senatu to sredo.

ODLOČITEV BO BREZ DVOMA TEŽKA

Elgin, Ill. — Zadnje nedelje je v neki tukajšnji bolnici umrl neki Jud, po imenu Harris Goldman, star 90 let, in je zapustil, kakor se računa od \$300.000 do \$500.000, kar se ima po oporoki razdeliti med njegovih osem otrok. Za najmlajšo hčer, 32 letno Adelo, pa je stavil svojevrsten pogoj: Določil je, da ji gre sedmi del njegovega premoženja, toda le, ako se poroči tekom enega leta in edino s kakim moškim judovske vere. Ako tega pogoja ne bo izpolnila, ji bo šlo glasom poroke samo \$5. Težava dekleta je v tem, ker, kakor sama pravi, se točasno sploh nima namena poročiti; in drugič je pa že pred sedmimi leti prestopila v protestantsko vero. Tako je torej postavljena pred dokaj težko odločitev.

POVPREČNA DRUŽINA PLAČA \$197 DAVKOV

New York, N.Y. — National Municipal liga je izračunala, da je tekom leta 1937 povprečna mestna družina v Ameriki plačala na raznih davkih za državne in lokalne uprave po \$197.72, kar znaša okrog osem odstotkov nje dohodkov. V poštve pri tem računanju se je vzelo 150 mest z več kot 30.000 prebivalci in pod označbo "povprečna družina" se smatra družina dveh odraslih oseb in dveh otrok z letnimi dohodki \$2.500.

racij po novih ozemljih in torej ne more pričakovati nikake koristi od zveze z njima. Povrhu bo Franco potreboval dosti denarja za preobnovo države; tega pa gotovo ne bo dobil niti od revne Italije niti od Nemčije, marveč le od Anglije ali Francije.

"PLAVAJOČE TRDNJAVE"

Amerika prične graditi 45.000 tonske bojne ladje.

Washington, D. C. — Tekom tega leta prično Zed. države graditi dve novi, orjaški bojni ladji, o katerih se trdi, da boste največji in najmočnejši na svetu in boste po pravici nosili naslov "plavajočih trdnjav". Ti dve ladji boste namreč imeli 45.000 ton, dočim je bila doslej po mednarodnem dogovoru največja dovoljena teža 35.000 ton; dovolitev za njuno zgradbo je dal kongres, ko se je ugotovilo, da se Japonska ne drži omenjene meje, in predsednik Roosevelt je zadnji torek odobril načrt. V prihodnjem zasedanju kongresa se namreča stavi predlog za še eno tako ladjo.

NASPROTJE MED DEŽELO IN MESTOM V KONGRESU

Washington, D. C. — V poslanski zbornici je prišel zadnji torek v debato in na glasovanje predlog, po katerem bi se imela za podporo farmarjem nakazati svota nekaj nad milijardo dolarjev. Pri glasovanju pa se je od tega zneska odrezalo okrog 250 milijonov, kar je spravilo v veliko nevoljo poslance s podeželskih krajev; zanimivo je, da se pri tej priliki poslanci niso opredelili po strankah, marveč do nasprotja je prišlo med mestom in deželo. Podeželski poslanci so zagrozili, da se bodo maščevali, ko bo prišel ta teden na glasovanje predlog za nakazilo nadaljnjih 150 milijonov za WPA.

SENZACIJA! — SNEG SO VIDELI!

St. Petersburg, Fla. — Neke tukajšnja trgovina je pripeljala s severa količino snega in ga, zavarovanega s suhim ledom, razstavila v izložbenem oknu. To je privabilo številno množico gledalcev, zlasti otrok, kajti večina prebivalcev, celo starejših, še v celem svojem življenju ni videla te "bele snovi".

FARMARJI PROTI ZNIŽANJU CEN MLEKU

Chicago, Ill. — Okoliški farmarji, ki zalagajo mesto z mlekom, združeni v razne organizacije, so podvzeli gibanje, da preprečijo nadaljnji padec cenam mleku. Točasno dobi farmar za kvart mleka od 3 do 3.2 centov, dočim stane odjemalca v mestu ta količina od 10 do 12 centov.

KRIŽEM SVETA

— Pariz, Francija. — Zdaj, ko je vojna v Španiji takorekoč končana, se je izračunalo, da je bilo v njej tekom 32 mesecev pobitih okrog 500.000 ljudi, skupnih izgub pa je bilo 1.200.000. Tujezemcev je bilo pobitih okrog 20.000.

— Maribor, Jugoslavija. — V kraju Apače, ki leži ob bivši avstrijski meji, so zadnji torek nazijski pristaši vprizorili manifestacije za Nemčijo, pri čemer je okrog 1000 oseb korakalo po ulicah, pojoč nazijske pesmi.

— Bukaresta, Rumunija. — Kralj Karl je prejel zadnji torek spomenico, podpisano od 33 vplivnih voditeljev raznih strank, v kateri se je apeliralo nanj, naj sestavi tako vlado, v kateri bodo vse stranke zastopane, češ, da sedanji časi zahtevajo edinstvo.

MLADINA PRIREDILA VELIKASTEN KONCERT

Chicago, Ill. — V dvorani International amfiteatra se je v terek zvečer priredil koncert, kakršnega bržkone še ni videla Amerika; možno je, da so stali kak drugi koncerti glede proizvajanja na višji stopnji, toda glede zunanega vtisa brez dvoma prednjači sedanji vsem. Pri njem namreč ni sodelovalo nič manj kakor 1.300 godbenikov in poleg njih okrog 2000 pevcev. In, kar se mora še posebej omeniti, vsi sodelovalci pri tej ogromni prireditvi so v nečasnih letih, namreč učenci v tukajšnjih publiknih višjih šolah. Udeleženci pri koncertu so imeli brez dvoma izreden užitek, ko so poslušali rezultat dolgotrajnih in napornih vaj mladih prirediteljev, katere gotovo segajo nazaj preko dolgih mesecev.

KOČLJIVA ZADEVA

Vprašanje, ali naj se Zed. države popolnoma izolirajo, ali naj dovolijo izvoz vojne-ga materiala.

Washington, D. C. — V senatski zbornici se vrši te dni napeta razprava o vprašanju, kako stališče naj zavzamejo Zed. države napram tujezemskim državam, ki bi utegnile priti med seboj v vojno. Ena struja zahteva, da se preklic sedanjih nevtralnostnih zakonov, po katerem ima predsednik pravico, da odloči, ali obstoji vojno stanje, ali ne, in, da se potem, ako se vojno stanje ugotovi, prepove izvoz vojne-ga materiala v obe bojujoči se državi; namesto tega naj bi se v slučaju vojne sploh prepovedal izvoz vojnega materiala.

Druga struja pa nasprotno priporoča, naj Amerika sicer izvaža vojni material, toda tiste države, ki ga kupijo, morajo plačati zanj takoj in ga odpeljati na svojih ladjah. Sen. Pittman, eden zagovornikov tega predloga, je nasprotni struji to sredo izrazil stavi predlog, naj bo toliko dosledna, da naj gre pri svojih zahtevah do logične skrajnosti: Ako vztraja pri tem, da se vojni material sam ne sme izvažati, naj potem zahteva še, da se prepove izvoz drugega blaga, ki tudi služi v vojne svrhe, ali pa, iz katerega se izdeluje vojni material, kakor na pr. petrolej, bombaž, baker in podobno.

REORGANIZACIJSKI PREDLOG KONČNO POD STREHO

Washington, D. C. — Predlog za reorganizacijo administrativnega dela vlade, ki je tako silovito razburkal deželo tekom lanskega zasedanja kongresa, češ, da se hoče z njim dati predsedniku v roke diktatorska oblast, je bil letos v nekoliko preurejeni obliki sprejet brez posebnih težkoč. Odobrili ste ga obe zbornici in senat je zadnji torek sprejel še razne dostavke in popravke poslanske zbornice.

Iz Jugoslavije

Mlad železničar postal žrtev prevelikega varčevanja železniške uprave, ko je med vožnjo padel z vlaka. — Po žici je pobegnil čez Dravo v domovino. — Smrtna kosa. — Še drugo iz starega kraja.

Žrtev službene dolžnosti

Kresnice, 15. marca. — V nedeljo popoldne so se zbrali v Kresnicah mnogi pogrebci iz vse okolice, da spremlijo Franceta Martinška, železniškega sprevodnika, ki se je ponesrečil na vožnji med Rakom in Ljubljano. France je bil v noči od petka na soboto v službi na brzotovornem vlaku, ki je vozil iz Postojne proti Ljubljani. Zaradi velikega varčevanja železniške uprave pri oseboju so bile Francetu dodeljene kar tri zavore. Na predelu pri Verdu, kjer proga močno pada, je zaviral in se med vožnjo vzpenjal z vagona na vagon. Priča nesreče ni bil nihče. — France je padel med kolesje, ki ga je na mestu ugonobilo. Stanovski tovariši, ki dobro poznajo progo, sodijo, da je France med tem, ko se je plazil z enega na drugi voz, zadrl v signal, ki stoji tik proge in katerega okrog 4. ure zjutraj ni mogel videti. Našli so ga šele pozneje vsega v krvi s prerezanim prsnim košem. Truplo so položili v krsto in jo odpeljali v službenem vozu na njegov dom v Kresnicah. Žalostna novica je pretresla vse domače, še zlasti očeta, upokojenega železničarja.

Tvegan pobeg

Maribor, 11. marca. — V bližini Dravograda se je pripetil te dni gotovo edinstven način bega iz Nemčije na naše ozemlje. Kakih 6 km od Dravograda proti Litošam je razpeta čez Dravo, ki je tu široka 150 m, žična vrvi, ki je pred leti služila za prevažanje broda čez reko. Brod so opustili, vrvi pa je ostala ter veže nemško in našo stran Drave. Po tej vrvi je pobegnil iz Nemčije na našo stran 23 letni Zabukovnik Alojzij Spizal je na drog ter se z rokama oprjel vrvi in se začel spuščati po njej preko reke. Preplezal je na ta način skoraj do našega obrežja, nekaj metrov pred koncem vrvi pa je obnemogel ter je padel z žice 8 m globoko. Imel je srečo, da je padel vsega meter proč od vode na droben pesek, vendar pa si je pri padcu zlomil nogo pod kolenom. Vlekel se je potem še kakih 20 m proč od brega, kjer je obležal. Klical je na pomoč, pa ga je zaslišal najbližji poštnik Sajevec Ivan ter ga spravil k sebi. O tem so bili obveščeni tudi orožniki, ki so odredili, da je bil prepeljan v bolnišnico v Slovenjem Gradcu. Zabukovnik je dejal, da je šel v Nemčijo skrivaj iskati delo, pa ga ni dobil. Zaradi nekih tatvin pa so ga začele nemške oblasti zasledovati in hotel se jim je umakniti nazaj v Jugoslavijo. Ker pa se je bal naših in nemških obmejnih stražnikov, se je odlo-

čil za drzno dejanje ter se je podal čez Dravo po zarjaveli železni žici. Zabukovnik je osumljen, da je tudi v naši državi sodeloval pri neki tatinski in tihotapski tolpi.

Z odra je padel

Pri popravilu neke hiše v Ptuj je padla zidarju Janezu Čehu iz Spuhle opeka na glavo. To je povzročilo, da je zidar omahnil z odra, na katerem se je nahajal in padel v globino. Padec je bil lahko smrtonosen, pa je k sreči Čeh dobil le močne notranje poškodbe, da so ga odpeljali v bolnico.

Smrtna kosa

V Rožni dolini v Ljubljani je umrla Marija Adamič, upokojenka tobačne tovarne. — V Selnici ob Dravi je umrla Ema Vollmaier, znana daleč na okoli zaradi svojega blagega značaja. — V Mariboru je umrl Anton Črepanj, uradnik državnih železnic v pokojni star 66 let.

Z okna je skočila

V Zagrebu je skočila z okna četrtega nadstropja neke hiše 50 letna šivilja Ana Spittau, Slovenka, doma iz Maribora. Obležala je na tlaku mrtva. Nesrečnica je v omenjeno hišo nesla sešito perilo za neko stranko in ko je perilo oddala, se je naglo obrnila proti oknu in skočila na ulico. Revica je bila zadnje čase nekoliko duševno zmedena.

Nesreča otroka

Ob strugi za Kozlevčarjevo hišo v Šoštanju se je igral Viki Kovačev, 5 letni sin delavke s svojim enakom starim tovarišem. Med igro je Vikiju nenadno spodrsnilo in pljusnil je v vodo, ki je tukaj nad 1 meter globoka. Služkinja, ki je opazila nesrečo, je sklicala ljudi, ki so fantka potegnili iz vode in dasi je kazal še znake življenja, ga ni mogli ohraniti. — Enaka nesreča se je dogodila na tem mestu že pred 7 leti.

Nevarna kopel

V ljubljansko bolnico je bil pripeljan 54 letni Jakob Albrecht. Jakob je bil zaposlen v kemični tovarni v Mostah, kjer med delom padel z odra v veliko kad strupene kisline in se nevarno opeknil po nogah.

Otroci niso za k strojem

V mariborsko bolnico je bil pripeljan 9 letni posestnikov in Tomaž Zrnko z Janzeve gore. Fantek se je sukal o trog slamoreznic, ki je bila v pogonu in neznano kako prišel z roko preblizu, da mu jo je slamoreznica odrezala v zapestju.

POS LANIK KENNEDY Z DRUŽINO PRI PAPEŽU



Ameriški poslanik v Londonu, Jos. P. Kennedy, je uradno zastopal Zed. države ob kronanju papeža in je bil pozneje s celo svojo številno družino, ženo in osmerimi otroki, sprejet pri papežu v avdienci. Slika kaže družino po končani avdienci.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopolnite. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Nazadnjaški naprednjaki

Pred leti smo bili amerikanski Slovenci globoko v evoluciji. Bili so neki procesi, ki so vplivali tudi na naše razprave. Evolucija pomeni pri nekih evolucionistih, da se je človek iz evolucionalizma iz opic, dasi res znanstveno pomeni povsem nekaj drugega. Znanstvo — hm? — vse kaj drugega je v ozadju, in opica je bolj za srce, kakor za glavo. Po nekem presledku smo zopet hudo pri opičarji, ne toliko pri znanstveni evoluciji. "Čitajte, čitajte, čitajte", kriči oberrevolucionist, ki vidi le opico, in to odmeva več ali manj v javnosti. Opica je vrlo prijetna stvarica, ker lahko pobriše vso robo, ki bi prišla na vrsto po smrti, in je istočasno tudi pravi zlomek, da poleg nje ni prostora za nobenega Boga. Pri tem smo zdaj v taki ali taki obliki. Višji in nižji opičarji se oglašajo in udarjajo. Borba za kruh še ne more biti tako nujna.

Recimo, da bi bilo znanstveno, kakor trdijo, da je prišlo od opice do človeka. Recimo samole, da bi bilo to — znanstveno. Ako so iz opic postali "ljudje", človeki, bi to pomenilo vsekako — napredek, in kdor pride do takega znanstva, je naprednjak, in vsi "opičarji" se imajo za silne naprednjake. Well, kako je s temi naprednjaki.

Zgodovina "ljudi", ki bi se bili razvili iz opic, obsega dobo kakih 12 tisočletij. Ampak že pri prvih pojavih te zgodovine naletimo na versko idejo. Kakšno je verstvo ali religija, to spada v drugo poglavje. In če gremo med sedanje "divjake", naletimo enako na versko idejo, pogostoma še celo na zelo zdravo idejo. Strah sem ali tja. Ideja je tu, namreč ideja o nekem božanstvu, o nekem višjem, kar je nad človekom. Nihče pa ne bo trdil, da bi opice imele le sledu kakke take višje ali verske ideje, in če je "človek", ki se je baje iz opic razvil, prišel do take ideje, pomeni to vsekako — naprednost. Zdaj pride point.

Naši moderni naprednjaki — opičarji pobijajo to versko idejo prav besno. Verstvo razglašajo za najhujše nazadnjaštvo, in trdijo, da taki, ki se na tak ali tak način držijo verske ideje, nimajo glav, so brez možganov, brez razuma in pameti, in da "imajo prave opice še več razuma", kakor taki opičarski človeki. Moderni opičarji se otepavajo verske ideje na vse moči, in se postavljajo v vrsto pravih, povsem živalskih opic, ki so pač brez vsake verske ideje. Ideja, in le za to gre, bi bila pri razvitem človeku znak nazadnjaštva, opica in "ljudje-opičarji" brez vsake take ideje pa bi bili silni naprednjaki! Naši opični naprednjaki silijo nazaj k pravim opicam, in se imenujejo — naprednjake. Ali poznate kakih večjih — zmed?

Hitler je kakor magik. Pred dobrim letom je poklical k sebi kancelarja bivše Nemške Avstrije in ga kakor ugrabljenca prisilil, da je pristal na predloge, da Nemčija vzame Avstrijo. Ker se je Schuschnigg nekaj obotavljal po povratku, je Hitler enostavno vkorakal v Avstrijo in isto vzel. Pred par tedni je poklical v Berlin zadnjega češkega predsednika Hacha in ministra Chvalkovskya. Oba je Hitler kakor hipnotiziral. Češko sta izročila Hitlerju v "varstvo". Z Dr. Tisom je naredil isto glede Slovaške. Teden pozneje je poklical litvinskega ministra v Berlin. Zopet je uplaval nanj, da mu je Litvinska izročila Memel in cel dolg kos ob zalivu Baltika. Koga bo poklical zdaj v Berlin in ga zacopral, da mu izroči kako državo v "varstvo". Na take lahke načine in tako poceni ni doslej še noben državnik osvajal tujih dežel. Sicer bodo "Hitlerjevega varstva" kmalu vsi siti.

Zajček, alias: Potovčena (pravilno prismuknjena) Špela, je zadnjič zapisala v svojem "editorialu" nekaj o hinavščini v naših člankih o slovanstvu, ki smo jih objavili po zasedbi Češke. Kar se tiče hinavščine imate gospodje okrog Proletarca in Prosvete neizčrppljive zaloge iste. O tem je dobro prepričan tudi pittsburski Jure, ki ste mu ponujali krvave klobase in kislo repo, ko je vas

obiskal. Ko je odšel ste ga s svojo "iskrenostjo" podkajali! Če bi bili iskreni bi sploh ne farbali slovenskih delavcev že nad trideset let z vašim zavajalnim socializmom. Pokažite no vsaj eno slovensko družino, da ste jo osrečili z vašim socializmom! Kaj jim je vaš socializem dal, v namestilo onega, kar jim je vzel? To povejte, pa povejte pošteno, ne hinavsko, kakor vi znate!



NOVICE IZ LORAINA

Lorain, O.

Tukaj je 18. marca premikul po dolgi bolezni Mr. Frank Durjava, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Star je bil 64 let in je živel v Ameriki 38 let in sicer ves čas v Lorainu. Doma je bil iz vasi Doblar, občina Ročin pri Tolminu na Primorskem. Tukaj zapušta štiri odrasle otroke in sicer sina Marka in tri hčere; Mrs. Mimy Wack, Angela Durjava, ki je diplomirana bolniška strežnica in že več let stalno zaposlena v St. Joseph bolnišnici v Lorainu ter Mrs. Pauline Bedel. Vsi so v Lorainu. Poleg teh zapušta tukaj tudi brata Antona, v starem kraju pa tri brate. — Pokojni je dolgo vrsto let spadal k društvu sv. Alojzija, JSKJ. Pred leti je bil tudi več let delaven cerkveni odbornik. Da je bil daleč na okrog poznan in priljubljen, je očitno pričal njegov pogreb, kateri je bil izredno izredno veliko število ljudstva, ne samo Slovencev, ampak tudi drugih narodnosti. — Naj počiva v miru.

V bolnišnici se nahaja Maks Kragly, kateri je prestal težko operacijo. — Tudi influenca nam letos ne prizanaša v Lorainu in jih je že veliko položila na bolniško posteljo za več dni, več jih je pa še težko bolnih, pa upamo, da bodo kmalu okrevali.

NI BILO ZAMAN

Imperial, Pa.

Prošnja, ki sem jo objavila v tem listu za pomoč moje nesrečnega nečaka in njegovo družino, ni bila zaman, kajti prejela sem vsega skupaj \$8.00, katere so darovali sledeči: Johana Logar, Enumclaw, Wash. \$2.00, John Vidergar, Milwaukee, Wis. \$1.00, Frances Novak, Chicago, Ill. \$1.00, Mrs. Marolt in nje prijateljica iz Cleveland, O. \$2.00 in Mrs. Korek, Lemont, Ill. \$1.00 ter neimenošana iz Waukegana, Ill. \$1.00. — V posebnih pismih sem se že vsakemu posebej zahvalila in jih sedaj še na tem mestu. Bog jim naj obilo poplača. Denar sem že poslala v stari kraj, da bodo imeli za Velikonoč vsaj nekoliko veselja. Torej rojaki in rojakinje, tisti, ki nameravate še darovati, če vam je mogoče, usmilite se tega reveža, ki je potreben pomoči, kajti če človek roke izgubi, s čim naj si kaj pomaga ali zasluži. Ne more pomagati.

Lepa igra na Cvetno nedeljo. — Zelo krasna igra, "Zrtev Spovedne molčečnosti", pod pokroviteljstvom skupnih društev fare sv. Lovrenca se vrši v nedeljo 2. aprila. Ker gre ves dobiček v sklad za novo cerkev, smemo pričakovati prav take udeležbe, kot je bila zadnjič, ko je bila dvorana nabito polna. Father Slapšak se zelo trudi, da bi igralci predstavili to igro tako, da bo gnila tudi ona, kateri so kot kamen trdega srca, če je med Slovenci kateri tak. Igra bo vpripravljenopolno ob 2 in zvečer točno ob 8. Pridite in vidli boste do kake skrajnosti mora iti duhovnik, kajti kot pa bi prelomil "sigilum", kar pomeni spovedno molčečnost. Ne telesne, ne duševne muke mu ne smejo in ne morejo iztrgati iz srca, kar

ti ne sebi ne drugim. Pripravljen sem, da kdor takemu deruje, bo dobil obilo povrnjeno, če ne prej, pa na zadnjo uro.

VELIKA NOČ JE PRED DURMI

Cleveland, O. (St. Lawrence)

Saj vem, da tudi vi vsi veste, da je Velika noč pred vratni. Zato ne pišem, tega, da bi vas opozoril na praznik, pišem le zato, da povem kaj delamo in kako se imamo.

No kaj delamo V prvi vrsti se marljivo pripravljamo, da bomo mogli Veliko noč praznovati po stari lepi navadi in če mogoče še malo lepše in bolj slovesno. Zato se trudi vodja naše mladinske godbe, Frank Bečaj, dan za dnem v svrhu izpopolnjevanja veselih koračnic, katere bo godba zaigrala v paradi na Veliko noč. Zato pa naj se tudi vsa kraljeva društva pripravijo. Naj izpode svoje člane iz vsih kotov in jih postavijo v vrste, da bo udeležba res polna. Mr. Zorman, naš pevovodja in njegov pomočnik, Ralph Gošpe, tudi vadija svoje kore in prav tako dela Sestra Bede, ki ima šolsko mladino čez, da bo na ta veliki praznik Aleluja zadonela iz številnih grl tako zmagoslavno, da bo stari zlomek stisnil rep med noge in jo pobrisal premagano, obupan in razočaran, med svoje komunistične zlodeje nazaj. Kakor govori tiskano naznanilo za Veliki teden in Veliko noč, se vrši "Vstajenje" pol 5 zjutraj in druge maše pa bodo kakor po navadi, 6, 7:30, 9, 10 in 11:15. Popoldne ob 2 pete litanije in blagoslov.

Lepa igra na Cvetno nedeljo. — Zelo krasna igra, "Zrtev Spovedne molčečnosti", pod pokroviteljstvom skupnih društev fare sv. Lovrenca se vrši v nedeljo 2. aprila. Ker gre ves dobiček v sklad za novo cerkev, smemo pričakovati prav take udeležbe, kot je bila zadnjič, ko je bila dvorana nabito polna. Father Slapšak se zelo trudi, da bi igralci predstavili to igro tako, da bo gnila tudi ona, kateri so kot kamen trdega srca, če je med Slovenci kateri tak. Igra bo vpripravljenopolno ob 2 in zvečer točno ob 8. Pridite in vidli boste do kake skrajnosti mora iti duhovnik, kajti kot pa bi prelomil "sigilum", kar pomeni spovedno molčečnost. Ne telesne, ne duševne muke mu ne smejo in ne morejo iztrgati iz srca, kar

je bilo pokopano tam pri spovedi. Grobi so že tu pa tam dali na jasno in razdeli svoje skrivnosti, srce spovednika — nikoli! Pridite pravočasno v nedeljo, ker bo skoraj gotovo dvorana premajhna za to predstavo. Nekateri so bili mnenja, da je preblizu Velike noči. Res je že tik pred velikim tednom, toda, ker je vsebina verskega pomena, bo imela ravno te posledice, da bodo opravili svojo velikonočno spoved, tudi taki, ki so morda zaostajali prav radi tega, češ, kaj bo pa spovednik rekel, če povem vse svoje grehe tudi to, da že več let nisem opravil svojo dolžnost. Nič se ne boj. Nič ne bo rekel. Vesel bo, da se je iztrgala duša iz krempljev satana in prišla nazaj v naročje Dobrega Pastirja.

A-a-a-a! Tako je! — Čudno se nam je zdelo, zakaj hodi Father Slapšak tako po koncu te dni. Sedaj je pa prišlo na dan, Rev. Julius Slapšak je postal ameriški državljani. To je prav za prav več, kot pa vsaka medalja, ki bi jo mogel prejeti od kake strani. "American Citizen" — Holy Smoke! Congratulations, Father! Sedaj bo lahko celemu svetu figo pokazal, kadar bi ga hotel kedo "fiksati".

Padel je stari hrast. — V sredo smo izročili ostanke enega naših pionirjev materi zemlji na Kalvarji. Pred 75 leti se je rodil na Krki na Dolenskem Anton Fortuna. Ko je odrasel je bilo treba s trebuhom za kruhom in Anton je obrnil svoje oči proti Ameriki. Saj je slisal tako lepe reči o tej obljubljeni deželi. Več ko 55 let je tega odkar je stopil na ameriško zemljo in se nastanil v Clevelandu in delu mesta, ki se je takrat še zval Newburgh. Poročil se je z Ano Bradac in družina je narasla na tri sinove in štiri hčere. Vse skozi pa je bil Anton Fortuna vnet za vsestranski napredek, bodisi pri cerkvi ali v naselbini. Pogosto je bil izvoljen za "cerkvenega moža" in je vselej deloval marljivo in pošteno. Naj mu bo Bog obilen plačnik za njegov trud. Naj počiva v miru. Naše sožalje tem potom izražamo ostalim.

Društvo sv. Imena angleški oddelek. — To društvo napreduje. Pred kratkem je sprejelo več novih članov, kateri so vsi boosterji za društvo, kot za faro in novo cerkev. Omejeno društvo prireja posebno prireditev na Veliki ponedeljek. Ta prireditev je za stare in mlade zlasti pa za one kateri radi letajo v kolobarjih po podu. Škoda je le to, da jih je toliko mladih, kateri nimajo dandanes drugega dela, kot letati v kolobarjih. Naj kolkla brene ta čudni svet. Kdor ni, ni dela ga ne dobi magari če bi ga z lučjo iskal. Imamo fante čez dvajset let stare, kateri še niso en sam dan delali in ne vedo kaj to je. Če se vse to ne bo enkrat maščevalo.

Vsem Slovincem po Ameriki želimo vesele praznike zla-

sti vsem mojim nekdanjim tovarišem pri sv. Štefanu v Minnesoti!

Simnov Čan.

VOLITVE IN DRUGO

La Salle, Ill.

Ker vidim, da v dopisih ta in oni katero zapíše o delu, bom pa še jaz o tem omenil in sicer vam povem, da ni pri nas glede tega nič bolje, kot po drugih naselbinah. Nekaj delavcev je zaposlenih po cementarnah, nekaj v cinkarnah in zopet nekaj pri WPA. Tako delavec počasi rine naprej in se pošteno preživlja, dasi je včasih precej trda.

Volitve so pred nami. Kot po mnogih drugih naselbinah, so se tudi nekateri tukajšnji rojaki začeli zanimati za politiko in se je oprijeli z obema rokama ter želijo doseči ta ali drugi urad. Tako se je naš rojak in sobrat Math Vogrich odločil, da bo kandidiral za urad asistent supervisorja, v svesti si, da če mu rojaki pri volitvah pomagajo, ga tudi doseže. — Rojaki, naša dolžnost je, da mu kot svojemu rojaku na dan volitev priskočimo na pomoč s tem, da vsi oddamo zanj svoje glasove, kajti on je kot nalašč sposoben za ta urad. Če bo izvoljen za dotični urad, ne bo to v čast samo njemu, ampak bo to v čast in ponos nas vseh slovenskih rojakov v La Salle, ko bomo lahko rekli, da imamo svojega človeka, svojega rojaka v uradu na važnem mestu. Zato slovenski volilci, na dan volitev vsi na volišče in oddajmo svoje glasove našemu rojaku. S tem bomo pokazali da smo za napredek naše naselbine. Pustimo ta dan na stran in pozabimo na vse osebnosti ter volimo skupno, ker bo to nam vsem v korist.

Naj ne pozabim v tem svojem dopisu omeniti prireditve, na katero se pripravlja tukajšnji Gospodinski klub slovenskega doma, ki bo vpriporil na velikonočno nedeljo popolne zanimivo igro "Miciki je treba moža". Igra je lepa in polna smeha, zato naj si vsak preskrbi vstopnice že pred določenim dnevom, ki jih dobi po znižani ceni. To bo 9. aprila. Dne 4. aprila so pa volitve, katerih se vsi udeležijo in oddajte svoj glas za našega rojaka Math Vogricha, pa si zaguramo zmago.

Naročnik

KONVENCIJA AVTOMOBILSKE UNIJE

Cleveland, O. — Dočim se je pred tremi tedni vršila ena konvencija unije avtomobilskega delavstva, in sicer v Detroitu, se je zadnji ponedeljek otvorila v tukajšnjem mestu druga. Kakor znano, se je ta unija razcepila v dve struji; ena struja, kateri načeluje predsednik Martin, je zborovala v Detroitu, tukaj pa je zastopana druga struja, katero vodi večina ostalih članov prejšnjega odbora.

Katoliški Slovenci naročajte "Amerikanski Slovenec"

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Na potu v domovino

Cleveland, O. — Tukaj se je te dni oglašil Mr. Joseph Turek, ki je prišel iz Seattle, država Washington, kjer je zaposlen v ribarski industriji. Mr. J. Turek je po očetu Slovenec, po materi pa Dalmatince in je bil tudi v Dalmaciji rojen. Po okupaciji Bosne in Hercegovine za časa avstrijskega vladarja Franca Jožefa, se je njegov oče, ki je bil doma iz Podbrda na Goriškem, ustavil v Dalmaciji, kjer se je tudi poročil. Mr. Joseph Turek namerava obiskati domovino, pa bo še nekaj časa počakal v Clevelandu, da se v Evropi malo pomirijo.

Sreča ga "potipala"

West Allis, Wis. — Vsakoletno "Razstavo doma", sta se letos udeležila med drugimi tudi Westalličana Mr. in Mrs. Valentin Lovrek. Ko sta se potem v soboto zvečer vrnila domov, ju je pred hišo čakala policija, pa ne da ju aretirala, ampak da jima sporoči vesele vest, da sta s številko, ki sta jo kupila od nekega drugega, zadela v Whitefish Bayu hišo, vredno \$7.000. Razstava doma namreč vsako leto odda na ta način po eno hišo.

Vesti iz Clevelanda

Cleveland, O. — Pod zdravniško oskrbo se nahaja na svojem domu na East 71st St. rojakinja Jennie Jenc. — Iz Glenville bolnišnice je bila pripeljana na svoj dom na East 58th St. Mrs. Petrinčič. — Vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. John Zadnik na Trafalger Ave. in jima prinesle v dar lušno hčerko. — Staršem Mr. in Mrs. Rudolph in Dorothy Sajovec na Varian Ave. je umrla 8 mesecev stara hčerka Maxine. — Po tridnevni bolezni je izdihnil splošno poznani pionir newburške naselbine Anton Fortuna, po domače Zaggar, v starosti 75 let. Doma je bil iz Marince vasi, fara Krka in je prišel v Ameriko pred 55 leti. Zapušta tri sinove in tri hčere.

Na operaciji

Kirkland Lake, Ont. Canada. — Tukaj je srečno prestal operacijo na slepiču rojak Tone Prhne in je že doma iz bolnišnice.

Maska. — Ravnatelj banke, znan oderuh, se je maskiral za apaša in prišel takšen na maskarado. Pri vходу v dvorano pa ga je ustavil član prireditvenega odbora:

"Oprostite, gospod, toda v tej obleki vas ne moremo pustiti v dvorano."

"Kaj pa naj spet to pomeni?" se je ujezil ravnatelj.

"To pomeni, da smejo priti na maskarado samo maske," je odvrnil član odbora.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(80)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs



Z dvigujenimi sulicami so se približali atharijski vojak ubeznikom in jih tako obkolili. Helena se je tresla od strahu, medtem ko sta Brian in Lavac na videz brezbržno pričakovala nadaljnje usode. Vsi so pa bili prepričani, da jih čaka samo strašno mučenje in nazadnje strašna smrt...



Nekako istočasno sta Tarzan in zvesti njegov spremljevalec črnci Ogabi, hitela proti mestu Athair, oba dobro oborožena vsak z novim lokom in številnimi puščami. Naenkrat se je Tarzan ustavil in začel duhati zrak. — "Ljudje so pred nami," je naenkrat spregovoril Tarzan, ki se ni motil.



"Morda so pa to ljudje iz Athairja," je pripomnil črnci Ogabi. Tarzan ni čakal. Naglo se je spustil naprej in duh po ljudih je postal vedno močnejši. Tako je Tarzan vedel, da je na pravi poti. Naenkrat se je med duhom Atharijancev pomešal duh po belih ljudih in kmalu nato tudi krik.



Krik je bil obupen vzklit ubežnikov, ki so bili vjeti. Nato je Tarzan zaslišal ženski krik, katerega je prepoznal, za Heleninega. Pohitel je in kmalu videl, kako je neki vojak zbadal Heleno s sulico. Lavac se je pa poglaval vanj in prednji atharijski vojak je kmalu ležal na tleh.

POZORI! Poglej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost potekalo, obnovi jo in pomagaj listu!

RAZOČARANI POVRATNIK IZ ŠPANIJE

V beograjskem "Vremenu" ni letalstvo, čeprav letala niso objavljala sin pokojnega ministra in senatorja Koste Timotijevića, novinar Siniša Timotijević svoje spomine iz mednarodne brigade v Španiji, v kateri se je boril 16 mesecev na republikanski strani. V svojih člankih pravi, da so tvorili moštvo mednarodne brigade po večini politični idealisti, ki pa so bili kmalu razočarani. Med drugim pripoveduje:

"V brigadah je vladala komunistična manjšina. Razočarani idealisti so nadaljevali svojo borbo, ker se vrniti sploh niso mogli in ker so hoteli ohraniti svojo čast. Ljudje, ki mislijo, da je bila španska državljanska vojna v primeri s svetovno vojno manj krvava in strašna, se hudo motijo. V Španiji je prišlo do polnega udejstvovanja moderno orožje, ki je bilo med svetovno vojno šele v pričetku razvoja. Res pa je, da je bila uporaba topništva minimalna, ker je primanjkovalo obema vojskama streliva. Najhujše orožje je bilo v španski državljanski voj-

Kar se tiče položaja Slovanov v mednarodnih brigadah, posebno pa še Jugoslovancev, pravi Timotijević, da so bili "pravi pastorki. Nепrestano so nas pošiljali na najbolj izpostavljene položaje. Tudi pri preskrbi s hrano, obleko in strelivom smo Slovani vedno najslabše odrezali."

"INTERNACIONALA", KI NI DOBRODOŠLA

O "internacionali" je razpravljalo pariško sodišče na Monmartu, ki je zadeva prišla tako daleč iz nekega nočnega lokala, ki je znan pod imenom "Lulu de Monmartre". Tožnica je bila lastnica lokala, tožene pa kapelnik godbe, ki je sviral in zabaval goste ali pa jih tudi dražila, kakor je bilo v tem primeru, ko je kapelnik igrali in dirigiral "internacionalo".

Nekega večera je že v poznih urah v "Lulu de Monmartre" prišlo nekaj gostov v uri primernem razpoloženju. V svoji prešernosti in komunistični navdahnjenosti so naročili kapelniku, naj s svojo godbo zaigra "internacionalo". Kapelnik je očividno čutil v sebi sorodne strune in je brez oklevanja ustreget. Po lokalu, kjer je sicer vladalo le razposajeno razpoloženje brez svetovnega nazora, je udarila izizvalna "internacionala". Ostali gostje so pa bili očividno drugačnega političnega prepričanja kakor tisti, ki so naročili "internacionalo" in so skočili po konci. Odločno so zahtevali, da se s tem preneha, češ, da "po vsem tem" pač ne gre, da bi se zlasti ob takih prilikah v Parizu igrala himna "svetovne revolucije", in boljševidna. Toda kapelnik je ostal trmast in je s svojo taktirko držal internacionalo "na višini".

Nastal je prepir, počasi se je jel razvijati pretep, v to stopi v lokal lastnica "Lulu de Monmartre". Kot gospodar in delodajalec ukaže kapelniku, naj preneha s to neokusnostjo, ta pa je bil očividno ves prevzet od sovjetske melodije in je dirigiral naprej — internacionalo, tak za taktom. Lastnici ni preostalo drugega, da je živcem popustila vajeti in kapelnika pahnila z odra za godbo, da se je zvalil po tleh. Sovjetska internacionala je v Parizu doživela poraz, kakršnega še nikoli.

FRANCIJA V PODOBNEM POLOŽAJU KOT AMERIKA

Pariz, Francija. — Kakor je bilo že omenjeno, pritiskajo vplivne osebnosti na predsednika Lebruna, naj prevzame predsedniško kandidaturu še za en termin. Doslej je Lebrun te ponudbe zavračal, a je možno, da se bo končno poddal, in sicer z ozirom na kritično evropsko situacijo. Situacija bo v tem slučaju precej podobna kakor v Zed. državah, ako bo predsednik Roosevelt še enkrat kandidiral. V Franciji je predsednik izvoljen za dobo sedmerih let in po starem običaju, ki pa ni zakon, služi samo en rok; v Ameriki, kakor znano, je podoben običaj, da več kot dva roka predsednik ne sme služiti. Možno je torej, da bodo to staro tradicijo postavili sedanjim časi v obeh deželah na glavo.

V PAR DNEH začne v našem listu novi roman

"Podkrnoški gospod"

Dejanja tega romana se gode na slovenski zemlji na Koroškem v davnih dneh, ko je bilo slovenstvo še močnejše in številnejše. Godi se v času, ko so Turki pustošili slovenske kraje. Roman je vse skozi napet in vrlo zanimiv, saj je v njem slika slovenske duše in močne materinske ljubezni slovenske žene. Vsem čitateljem priporočamo, da na ta roman opozore svoje prijatelje in znance, da bodo tudi oni čitali ta lepi in zanimivi roman od začetka. Nagovorite jih obenem, da si naroče list "Amer. Slovenec".

UVEKOVEČENJE PIJONIRJEV



V nekem parku v Topeka, Kans., postavljajo spomenik pijonirjem, ki so prvi pričeli s kultiviranjem Kansasa, in del spomenika bo tvorila plošča, na kateri je kipar F. M. Torrey vklesal prizor iz življenja pijonirjev, kakor kaže slika.



KAJ SE SLIŠI PO SVETU?



ŽELEZO IZ CEMENTA?

Iz Kopenhagena poročajo, da se je inženirju Gunarju Larsenu posrečilo iznajti postopek, da se pri izdelovanju cementa more pridobivati železo. Neka znana livarna železa pri Kopenhagenu baje že na ta način pridobiva železo. Novo železo pa je jako enakomerno in ga ni mogoče uporabljati kot lito železo. Sicer pa pravijo, da se prav nič ne razlikuje od navadnega surovega železa.

SPOMENIK KRIZANTEM

V Toulousu so odkrili pač svojevrstni spomenik. In sicer spomenik krizantemi. Spomenik, ki predstavlja krizantemo z dolgim stebelom, stoji na veliki gredi krizantem na botaničnem vrtu v Toulousu. V steblo so vrezani podatki kapitana Berneta "stvaritelja" krizanteme.

POSEBNOST VATIKANSKIH ZNAMK

Poleg obširnih poročil o smrti pokojnega papeža Pija XI. so časopisi objavili tudi nešteto zanimivih stvari iz življenja velikega poveljarja rimske katoliške cerkve. Poleg drugih posebnosti, ki so v zvezi z umrlim papežem Pijem XI. je zanimivo gotovo tudi to, da je bil Pij XI. tisti papež, katerega lik je uporabljen tudi na posebnih vatičanskih poštnih znamkah. Vedzaj so bili v Vatikanu v veljavni le znamke, ki so predstavljale zemljevid vatičanske države. Pij XI. pa je prvi rimski papež, katerega slika je tudi na vatičanskih znamkah.

SE NI POSREČILO

V mrtvašnici splošne bolnišnice v Padovi v Italiji se je pred kratkim zgodil dogodek, ki je razburil vso okolico in dal povoda za najstrožje raziskavanje. Dva dni prej so na cesti našli mrtvega nekega starčka, ki so ga položili na

mrtvaški oder v mrtvašnici. Še preden pa so ga pokopali, so prišli njegovi sorodniki, da bi si ogledali njegovo truplo in tudi potrdili, da je to res pogrešani starček, njihov sorodnik. Ko so bili sorodniki tako zbrani okrog rakve in so se poslavljali od pokojnega, so opazili, da je črna prepogena s katero je bilo truplo pregrnjeno, na enem mestu nenaravno napeta. Enemu izmed njih radovednost ni dala miru, vzdignil je preprogo in pokazal se jim je grozen prizor. Poleg mrtvega starčka je ležal majhen otrok, že ves negiben, s celimi perišči vate v ustih, ki ga je dušila, da je bil že po vsem obrazu zaripel. Hitro so poklicali zdravnike, ki so otroku potegnili vato iz ust in ga oživili z umetnim dihanjem. Zdravniška pomoč je uspela in otrok je kmalu zadihnil in zajokal — zdrav in rešen. Oblasti domnevajo, da se je nekdo hotel otroka iznebiti, zato ga je v tem stanju položil poleg mrliča v isto rakev, da bi bil z njim ved neopazno pokopan. Naklep pa se po čudnih okoliščinah ni posrečil, ker so otroka še pravočasno našli v rakvi.

ČUDNA ENAKOST

V poljskem sejmu je poslanec Stanislaw Janicki govoril o razmerah v Gdansk. Posebno je zahteval, da se mora zapreti restavracija, na kateri je visel za Poljake žaljivi napis: "Psom in Poljakom je vstop prepovedan".

KOLIKO JE BANK NA SVETU

Zveza narodov je izdala zanimivo statistiko o bankah na svetu. Brez hranilnic in emisijskih narodnih bank je na

svetu 19.759 bank. od tega 15.000 v Združenih državah Severne Amerike, nato sledi Romunija z 893 bankami, Jugoslavija s 610, Japonska s 466, Madžarska s 421, Švedska s 249, Italija s 188, Danska s 168, Kitajska s 144, Belgija s 125, Norveška s 105 in Bolgarija s 100 bankami. Vse ostale države na svetu imajo manj kakor po 100 bank.

ŽENSKA KONJENICA

Iz Moskve poročajo, da je v korjeniški šoli v Novosibirsku mimo drugih vojaških novincev tudi 134 deklet. Mnogo teh je že doslej prejele razna odlikovanja. Dekleta so jako navdušene "vojačice" in se bodo izvežbali za ženske konjenične čete Vorošilove konjenice po raznih vaseh krog Novosibirska.

PREBIVALSTVO RUSIJE

Po podatkih zadnjega ljudskega štetja ima Rusija zdaj nad 175 milijonov prebivalcev.

Kadar pošiljate naročnino ne pozabite omeniti, komu nakanjate svoje glasove!

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

POSESTVO NA PRODAJ

V stari domovini, vas Mrzlava št. 7, fara Catež pri Brežicah na Dolenjskem, je na prodaj posestvo. Kogar veselijo, naj se oglasi pri meni za pogled. Peter Prah, 1806 W. 23rd St., Chicago, Ill.

Za Velikonoč

se vsakdo spomni svojih domačih, s kakim darom za piruhe. — Mi pošljamo denarne pošiljke v stari kraj točno in zanesljivo. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti brez kakega odbitka.

VČERAJ SO BILE NAŠE CENE:	
Za \$ 2.45.....	100 Din
Za \$ 4.75.....	200 Din
Za \$ 7.00.....	300 Din
Za \$11.00.....	500 Din
Za \$21.50.....	1000 Din
Za \$42.50.....	2000 Din
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 29.00.....	500 lir
Za \$ 57.00.....	1000 lir
Za \$112.50.....	2000 lir
Za \$167.00.....	3000 lir

Za pošiljke v ameriških dolarjih je poslati:
Za \$5.00.....\$5.75; za \$10.00.....\$10.85; za \$15.00.....\$16.00
in za \$25.....\$26.25

Vse pošiljke naslovite na:

JOHN JERICH

1849 West Cermak Road,

Chicago, Ill.

SPOMINI...

Piše Mary Blai

(Konec)

PISATI MORAM

Pa da se povrnem nazaj k poglavitnemu namenu mojega pisanja. Ker to je, namenu pisanja. Kajti, saj tako mi je naročeno, daj še piši. Sicer vem, da ni moja znanost, ki s peresom ustrega rojakom širom Amerike in tudi domovine, to vem da ni mogoče. Ampak, lahko da je moja neznanost, ki mi ne dopušča se dvigniti s peresom na visoke, inteligentne članke, temveč moram ostati pri preprostem opisovanju o razmerah preproste naše domovine, iz katere smo večina tu živeči Slovenci izšli. — Sem hči revnih kmečkih staršev, kot taka sem si želela videti domovino, kar mi je seveda z lahkoto v polni meri uspelo in tako sem jo opisala. In — ni mi žal. —

PRAZNIKI V DOMOVINI

Edino kar pogrešam je, da je bilo potovanje usmerjeno tako, da nisem mogla biti tam v domovini ob praznovanju kakih večjih praznikov, to bi gotovo še veliko bolj zadovoljilo mojo pot v rojstni kraj. Ko sve se z mamco pogovarjale o tem, rekli so: oh, kar še ostani tu čez božične praznike in potem še malo, pa bo že tu post in velikonočni prazniki. Rekla sem: ja — ali ne veste da moram precej slavnih narediti za Velikonoč, — Zato sve pa v pogovoru obredle vse iskrene spomine iz let, ko sem bila še kot mlado dekle doma. Od božičnih praznikov sve prešle na pust, na oevirkovo potico, krofe, dobro večerjo in "maškare". Kako na drugi dan, na pepelnico, niti vitice ali žlice, s katerimi smo jedli pustno večerjo, nismo rabili iz spoštovanja do velikega posta. Ko smo se vrnili od pepelnja, je zavladdala v hiši neka globoka resnost: post se je začel. — Med tem, ko sva z bratom preje ob delavnikih lahko kaj jedla preje, predno sva šla k maši, v postu sva zajutrkala po maši in — dobila sva — ajdov močnik, katerega nisva prav nič rada jedla in v postu — nič "kofeta"; kavu sva seveda oba imela rada in s tem je bil nama dan "najhujši post". — Harmonika je šla počivati za 40 dni. Če je včasih kakšna lahkoverna gostilna jo nategnila, so se ljudje zgražali nad tem. — Tako smo praznovali post. Nič prisiljenega, nič godrnjanja, tako je bilo potreba; priznati post od jutranje maše pa do večernega žalostnega dela sv. rožnega venca: vse je bilo le nepriljudna priprava na veliko noč. Mama so nam povedala da če ne bi tega se tako držali, Velika noč bi ne bila praznična in vesela.

Ampak prav zares, da ne morem preskočiti velikega tedna. Spomini na ta čas so lepi, otročje razveseljivi. — Velikonoč je bilo v cerkvi ob teh dneh. Marsikateremu dečku so moji očetki naredili "ropotavko", ki — če je bila večja, bolj je bobnela. Velik teden smo morali seveda k pasionskim molitvam, kjer pa smo samo na trinajst sveč na stojalu pazili, kedaj bode 12 ugasnenih, kedaj bodo gospod s šibo udarili po tleh, da bomo ropotali.

Na Veliki petek se je cela vas zavila v žalno obleko; to je: ljudje so bili nekako bolj tihi, mirni, zamišljeni, vselega smeha na ta dan ni bilo slišati.

Jutro Velike sobote se je pa razgrnilo nad Borovnico v vsej krasoti in veličini. Če je še bilo jasno vreme, da je solnce lahko zlatilo kupolo cerkve, tedaj — lepota Velike sobote je bila popolna. — Zvonovi so se vrnili v Rima, veliki in mali, blagoslovljena jim je bila romarska pot, sedaj bodo še lepše zganili svoje bronaste ustnice. Sveta Marjeta se jih je zveselila, na Zalostni gori, kjer so vedno radi Zalostne Matere božje le žalostin-

ke peli, so se sedaj vse veselejši oglasili skozi odprte line. Pri družila sta se jim sv. Ana in sv. Jožef, tudi s Planince se je oglašil sv. Tomaž. Paški mežnar ni zaostal pri sv. Miklavžu in je zazvonil svoj drobní dingl don-gl, in ponavljal, da so po Paku in Bregu odmevale ene in iste besede. Teta Neža so mi kot otroku pripovedovali: Veš, Mica, sv. Miklavž na Pakem je jako reven, zato pa vedno zvonček poje: cev dan plevem, kruha nemam, domu pridem, sem pa kregan. Ko sem se temu zasmejala, so teta rekli: ne smeješ se, le rajši poslušaj, če res ne reče tako. Pa sem poslušala in ob zvonjenju tetine besede ponavljala in res so se tako vjemale, da se mi je sv. Miklavž na Pakem od tistikrat naprej vedno zasmilil. Mimogrede bodi povedano, da so lansko leto cerkvico sv. Nikolaja na Pakem vso prebelili, da je zgledala zares lična. Na Veliko soboto smo pa bili otroci tudi v nadlego našim mamicam, ko so pripravljale potice, kolače za žegen. Zelodec se je kuhel, katerega okusni duh nam je bil v kakšne skušnjave, posebno še po Velikega petka strogem postu. — Nič ni bil bogat ali razkošen žegen. Če so orehi prejšnje leto obrodili, je bil kolač orehov, drugače rožičev. Bilo je vse skromno, toda pripravljeno z ljubeznijo in skrbjo in vse je bilo že praznično. Okna, katere sem pomila pri potoku ali Borovniški, so se svetila, tla so bila skrbno pomita, miza sedaj pregrnjena. Lučka pred Križanin je sedaj nekako veseleje splametavala. Ko so prvičkrat udarili zvonovi, so se minjska kolesa v mahnu ustavila, tudi Majaronova, Cukalova in Švigleva žaga so prenehale rezati. Kovač Jurček je odložil kladivo in polil žerjavico. Gospodinje so še zadnjič hitele po vodo, za dva praznika jo je treba nanesti. Skafi so težki, komaj sem sopihala za mamicco, ki pa so hiteli s polnim škafof v stasu, da bi ga jim zavidalo mestno dekle. Meni pa so potne kapljke kapale s čela, kajti radi Velike sobote sem si prenapolnila škafo, ki me je sedaj zmagoval in neusmiljeno tlačil k tlom. Taki so spomini.

Tudi jerbas z žegnom ni bil lahak. Preje so mama žegen nesli, ko sem odrasla, je bilo to moje delo. Če nisem bila vsaj 15 minut pred časom v cerkvi, pa ni bilo mogoče prekoračiti jerbasov, ki so stali čim bliže glavnega izhoda. Čudila sem se temu, zakaj ne postavijo jerbasov sredi prazne cerkve; modrovala sem sama za-se: ja — ali bo blagoslov dosegel prav tja doli do vrat? Ko sem mamco povpraševala o tem, so mi povedali: dekleta se ustavijo zato prav pri vratih, ker vsaka hoče biti prva zunaj in prva doma, ker tista, ki v vasi prinese žegen prva domov, se tisto leto poroči. Torej to je bil vzrok drenjanju pri žegnu na Veliko soboto.

Z Veliko noč, za pirhe, morali smo biti tudi "novi". Če razmere niso dovolile več, pa vsaj "firtoh za oblečt". In ko smo se pripravljali v soboto popoldne k "Vstajenju", k procesiji, če ni bilo novega "gvanta", so mi pa mama kar "firtoh" nataknili, pa sem bila "nova" in kako ponosna na novost. — Če je bilo lepo vreme, bil je to popoldan veličastva. Množica se je začela zbirati pri cerkvi, šolski otroci na čelu. V cekvi je zadonela "Aleluja", orgle zabučale, zvonovi zapeli. Možje so prinesli velika bandera patronov vseh podružnic, izmed katerih se je dvigal najvišje farni, sv. Marijete. Pršli so ministrantje, pod "nebon" duhovniki s sv. Reš-sedaj bodo še lepše zganili svoje bronaste ustnice. Sveta Marjeta se jih je zveselila, na Zalostni gori, kjer so vedno radi Zalostne Matere božje le žalostin-

(Dalje na 4. str.)



GUZAJ

LJUDSKA POVEST

Spisal
—
JANUŠ GOLEC

Od Vrečka na Žegarju do Drobnetove krčme je nekaj minut mimo par hiš in skozi smrekov gozdlič že ob pobočju hriba zidana, s slamo krita hiša. Na levo je bila krčma, na desno vinska klet. Od hiše na levo je polovico slamnatostrehega poslopja parma za listje, levi del je zidan k hribu in je služil kot shramba za sadjevec, kisló zelje, repo in krompir. Pol streljaja pred hišo je kozolec. Med nekdanjo krčmo in kozolcem je trata, na kateri rastejo orehi, tepke in drugo sadno drevje. Kolovoz iz Žegarja proti Slivnici je peljal mimo krčme, današnja nova cesta gre nižje.

Predno sta stopila orožnika iz smrekovega gozdiča na plan, da bi ju že bilo videti od Drobnet, sta zavila s kolovoza po pobočju v gozd, odkoder sta nameravala nekoliko opazovati življenje pred krčmo. Opazila nista nič sumljivega, nobenega odraslega človeka, pač pa je pasel v bližini gozda fantek živino. Grizold je privabil pastirčka z vso ljubeznjivostjo k sebi. Ko se otrok vidno ni več bal, mu je dal groš z naročilom, naj gre v krčmo kupit kruha in jima pride hitro povedat, kdo vse je v izbi. Dečko je vzel denar in šel. Vrnil se je s poročilom, da ni v krčmi žive diše, pišejo pač v zidanici poleg hiše: krčmar in še dva možka.

Žandarja sta sklenila, da si bosta ogledala pivsko družbo natančneje.

Pripravila sta se in stekla kar najbolj urno proti odprti pivnici. Ko sta že bila blizu zidanice, so se zaprla vrata in iz kleti sta utekla bežečih korakov gostilničar in še en možki ter se spustila oba za hišo navzdol po hribu. Nekdo je zaklepal kletna vrata od znotraj glasno ter z ropotom. Grizold je vprašal: "Kedo je? Odpri!"

Nobenega odgovora.

Blizu zidanice v smeri proti zaklenjenim vratom je bil zložen precejšen kup drv. Stres je stopil za drva ter stražil od spredaj. Grizold se je podal na ogled krog pivnice in dognal, da je pobeg nemogoč, ker je imela zidanica samo ena hrastova vrata in nobene druge večje odprtine. Celo skozi podstrešje je bilo nemogoče uteči, ne da bi orožnika opazila begunca, stavba je bila prenizka in se je naslanjala ob zadnji strani na hrib. Ko je pregledoval Grizold krajevni položaj, je zapazil, kako se maje kamenje na kleti na strani proti kolovozu. Nekdo, ki se je skrival v pivnici, je skušal izdreti izhod. Stopil je ob stran k zidu, iz katerega se je gibalo kamenje in skrbno opazoval. Kmalu se je izluščil iz zidu velik kamen, koj za njim se je pojavila četverokotna odprtina, človeška roka je brskala blato ter prah izpred luknje. Neznani ujetnik je pomolil glavo skozi udrutino. Žandar je vprašal: "Kedo je?" Mesto odgovora je počil revolverski strel proti orožniku, a ga na srečo ni zadel. Ko se je prikazala neznančeva glava drugič pri odprtini, je ustrelil Grizold iz puške; ker je stal v zaščiti pred streli preveč tik ob steni, se je odbila krogla ob kamenju. Vse je potihnilo za nekaj časa.

Grizold je stopil bliže in ustrelil skozi luknjo, iz kleti je nekaj zajecalo — znamenje, da je strel pogodil. Za tem je

ustrelil iz kleti oblegani, krogla je oprasnila Grizolda nad očesom, sicer ne nevarno, pa vendar se mu je vlila kri kar kurkoma.

Zopet nekaj časa sumljiv mir ter tihota po kleti. Grizold je dal za drvmi pred kletjo prežečemu Stresu povelje, naj strelja kar skozi zaprta vrata, tamkaj nekje mora tičati sam Guzaj, s katerim sta se srečala čisto po naključju. Stres je izpolnil povelje, ustrelil petkrat skozi vrata, jih preluknjaj in te znake oddanih strelcev je videti še danes, na pivnici so namreč še ista vrata.

Po Stresovih streljih je bilo spet vse mirno. Kar je slišal Grizold, kako kljuje ter udarja tolovaj po kamenju v smeri proti hribu, na katerega se naslanja klet. Ker mu je bil zaprt pobeg proti kolovozu, je hotel oblegani vlomiti drugo stran zidu in uteči navkreber. Razbojnik je lomil kamenje z vso drznostjo, Grizold je ustrelil večkrat skozi luknjo v klet, vendar je moral štediti z municijo, imel je pri sebi v celem le osem nabojev in jih je bil že pet porabil. Guzaj ni odgovarjal s protistrelji, prekinil je lomljenje in objela je trdnjava napeta tišina.

Oblegani si je nekaj premislil in pognal skozi odprtino proti Grizoldu dvocevno pištolo. Sigurno je bil uverjen, da se bo žandar sklonil, pobral orožje in ta trenutek bo porabil on za beg. Varal se je. Žandar je pustil vrženo vabo na miru in čakal mirno zravnan. Kar se mu je izjalovilo ob Grizoldovi strani, je poskušal na Stresovi. Skozi bolj slabo zaklenjena vrata je iztiščal zavoj papirja (to so bila pisma, o katerih smo že govorili v prejšnjem poglavju), padla so na tla, žandar se ni ganil izza svoje dobro zavarovane postojanke. V vratih je bilo pet od krogel izvrtanih lukenj in skozi te je opazoval tolovaj položaj oblege. Ustrelil je iz revolverja skozi luknjico in zadel Stresa do krvavega v palec na roki. Zopet mir in tišina.

Žandarja sta pričela obleganega pozivati na prostovoljno predajo. Prejela sta ježno zadirčen odgovor: "Živega me ne dobita, prokleta Fanghunda!"

Oblega je že trajala več nego poldrugo uro. Številni strelci so privabili na hrib na klet vse polno radovednežev. Nekateri od gledalcev so bili pritekli celo s puškami. Grizold jih je pozval, naj jima pomagajo, nobeden se ni ganil. Bili so sami Guzaje- vi pristaši, ki so prihiteli pomagat vjetemu glavarju, pa jim je bil vpadel pogum pri pogledu na kar dva žandarja in bogve koliko jih je še bilo skritih v gozdu pod hišo.

Orožnika je že oplazoval upravičen strah: Kaj bo, če se jur lotijo možje in otvorijo ogenj iz pušk?

Pričela sta se med seboj pogovarjati glasno, da bosta klet zapalila in Guzaja izkurila kakor jazbeca iz skrivališča, ako se ne preda. Nobenega odgovora iz zidanice. Vse tiho.

Oblega je že trajala preko dve uri, solnce se je že nagibalo k zatonu in ura se je že pomikala na pet popoldne.

(Dalje prih.)

(Nadaljevanje s 3. strani.)

bevnika in Planine, segala gori do rakiških planot, in izgubila svoj jek pri patronu na Pkkojšču. Vstali Zveličar pa je objemal z ranjenima rokama Borovnico in vse v njej. Odsvit njegovega poveljanja pa je objemal tudi naše ljube po tujinah, ki so se mučili in trudili za vsakdanji kruh, proč od doma, proč od svoje družine. Misli so mi med procesijo uhajale k atetu v Ameriko. Otroška duša bi bila rada vedela, če je tudi ocek pri procesiji, če tudi očetova duša v tujini poje: Aleluja! Kristus je vstal.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izveniš ob sredah.
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENC!
Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.
Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!
Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisano za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

Učbenik Angleškega jezika
Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.
Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

CENA:
Trdovezan v platno \$1.50
Broširan mehko \$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

SLOVENSKE velikonočne razglednice

Krasne večje oblike z jako lepimi slikami in s tiskanim slovenskim pozdravom, v kuvertah 10c. komad
Navadne slovenske razglednice (dopisnice) z lepimi velikonočnimi slikami, komad po 5c.
Ducat 40c.

Naročila sprejema:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

IZBORNO MONARCH PIVO
Monarch družba izdeluje nove vrste pivo "EXPORT BEER" Poskusite ga!
MONARCH pivo je izdelovano skrbno in natančno in vsebuje vse najboljše kakovosti, ki napravijo pivo dobro in okusno. Vedno pazite kako pivo se vam servira. Na zapadni strani mesta Chicago razpečava MONARCH pivo
BEER DEPOT
John Kochevar
WEST SIDE DISTRIBUTOR OF MONARCH BEER
2215 W. 23rd Street Tel. Canal 6177 Chicago, Illinois

NOVE KNJIGE

"Naša župnija" je ime knjigi, ki jo je izdala Liturgična knjižnica. Založba "Božji vrelci", Ljubljana. Knjigo je spisal č. g. Janez Oražem in ima sledečo vsebino:

1. Posvetilo. — 2. Uvod: Župnija — Cerkvica Kristusova.

Potem I. del vsebuje "Sedmero svetih stebrov".
1. Krst. Rojstvo božje družine; 2. Birma. Na delo poklicani! 3. Mašniško posvečenje. Duhovnik v župniji. 4. Rešnje Telo. Sveto ognjišče in družinska miza. 5. Pokora. Vir novega zdravlja. 6. Maziljenje. Pozabljeni sodelavci. 7. Zakon. Od svetega ognjišča k domačemu ognjišču.
Nato sledi II. del: "Župnija živi".

1. Bogu naproti. Adventno pismo. 2. Srečanje z Bogom. Božično pismo. 3. Bog z nami. Pobožnično pismo. 4. Borba za božje življenje. Postno pismo. 5. V cvetu življenja. Velikonočno pismo. 6. Božja setev zori. Binkoštno pismo. 7. Posebni dnevi božjega obiskanja. Prazniki v župniji. 8. Spodovi dnevi. Nedelje. 9. Vsak dan pri božjem delu. Delavniki. 10. Slostvo v župnijskem življenju. 11. Pomožno slostvo. — Knjiga je lepo vezana.

Ta knjiga je najnoveše delo, izdano v pomoč duhovnikom zlasti v dušnem pastirstvu. Knjiga nudi bogato snov in podlago za cerkvene govore. Kot tako prav toplo priporočamo vsem našim slovenskim duhovnikom, da sežejo po njej. Knjigo je sprejela v prodajo naša knjigarna in stane s poštnino vred \$1.10. Naroča se pri: Knjigarna "Amerikanski Slovenec", 1849 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:
Trdovezan v platno \$1.50
Broširan mehko \$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Samo beležim.

Celo v Mehiki. N. Y. Times poroča o shodu Cardenasovih nasprotnikov. Da je kaj takega tam splah mogoče, je že nekaj. Dalje pravi: "All the speakers professed devotion to democracy, denounced communism as a national enemy and denied charges of a link to nazism. Some anti-semitic literature was distributed and the reference of Bernardino Mena Brito to 'Jewish cayo-tes' and his attack on 'dr. Francesco Castilla Najera, ambassador to Washington, as an 'employee of the Jewish synagogues of New York rather than the true ambassador of Mexico drew wild shouts of applause from the diners...'"

Izgleda, da imajo tudi pri homatijah v Mehiki judovski krogi svoje prste vmes, in da vsaj neki krogi v Mehiki to tudi uvidevajo. Antisemitizem je odpor proti kvarljivemu vplivu judovstva v javnem življenju.

Mrs. Roosevelt ima pravico, da izraža svoje mnenje, kakor ima to svobodo vsak ameriški državljani, dokler imamo še demokracijo. To stoji. Kot državljanka lahko simpatizira s komunizmom ali celo z ateizmom. Ampak kot žena predsednika bi morala biti najmanj malo bolj previdna pri izjavah, ker se izjave od take strani smatrajo kot pol-eficiene izjave iz Bele hiše.

Čudni ljudje.

V Clevelandu je nekaj za vrelo, ko se je baje pojavil nek protest zoper protiverske tirade Franka Barbicha. Sam se je malo postavil. To je a-mevno. Samega sebe se pač nikomur ni treba obtoževati. Manj umevno pa je, da se kdo hoče obraniti z novim udrihanjem in smešenjem. Dasi so to bolj osebne zadeve, sega pretekanje tudi na širše polje.

Louis Zorko je prijel za pero ali za meč in napisal v uradni številki "Prosvete" dolgo kolono, kjer se dela silno ogorčenega, pokaziva na samega Boga in na sv. pismo in na besede: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe". Hm? Saj pri vsaki priliki tajite Boga, smešite sv. pismo. Čemu navajate potem besede, ko je vam vse le prazen bunk?

Tudi urednik sam je prijel za pero in napisal poseben članek "Inkvizicija moderne sorte". kjer pada debelo na inkvizitorje ali denuncianta. Jej, jej. Stavim, da nikomur niti na misel ni prišlo, da bi na pr. Barbichu hotel odvzeti kruh, vreči ga na cesto. Kompanija ga lahko premesti na drugo progo.

Res čudni ljudje. Kak komunist ali ateist podira prav besno vse to, kar cerkev ali kak duhovnik zastopa. Ni dvoma, da se mnogih le precej prime, kakor kažejo vsakdanje skušnje. Recimo, da bi se prijel vseh, kar bi vsak brezbožnik pozdravil z naj-večjim veseljem in užitico zadovoljnostjo. Recimo, da bi se prijel vseh. Kaj naj bi se

zgodilo potem z duhovniki? Ali bi ne bili na cesti, brez kruha, brez sredstev? Cerkev res ni nobena krušna zavarovalnica, ampak dejansko hoče vsak ateist in nevernik vplivati na druge, da bi končno zmanjkalo vernikov, in duhovnikom tudi kruha. Ali ni tudi to inkvizicija in denuncianstvo?? Silno se delajo ogorčene, če kdo le opozori na kakega komunisto, pa bi dejansko hoteli vzeti vsem duhovnikom kruh, in pri tem ni nobene ogorčenosti in "civilnih svobodščin". Kaj bi počeli, ko bi ne imeli vsaj enega slučaja, da ga pogrevate in raztegujete kakor fant gumilastiko?

G. Barbich se dela silno korajžnega in pokazuje na "Vsemogočno Naravo", ki bo baje vsemu naredila konec. Ko bi, kaj bi potem bilo na denuncianstvu ali na "ljubezni"? Vse bi bilo ena in ista figa. Ampak naj g. Barbich le malo počaka. Pri tisti Naravi se bo opekeli, in utegne biti tedaj prepozno. Stavim, da so "denuncianti" delali iz prave in gole krščanske ljubezni, da bi pravočasno g. Barbicha opozorili. Ako opozorila ne posluša, tem slabše za njega, in če bi ga kompanija za njegovo brezversko delo postavila prav za prezidenta.

Lastna fotografija.

V kakšnih šolah je Jack Yert, Sharon, Pa., študiral, tega ne pove. Očividno pa je zdaj v "Črnih šolah", ker piše o sv. pismu. Pronašel je, da so nekako brez glav taki, ki še kaj dajo na sv. pismo. Ampak vsa "študija" kaže, da se je le sam sebe fotografiral, da je namreč on brez glave.

Petrolej v vinu

Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal 40 letni Anton Bohel iz Pečenika pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah zaradi suma, da je lansko leto meseca oktobra polil stiskalnice svoje sestre s petrolejem, da je potem ves vinski mošt smrdel po petroleju in ga sestra ni mogla prodati ter je imela pri tem škodo okoli 4000 dinarjev. Bohel je bil osumljen tega dejanja, ker se je bil s sestro spril zaradi neke dediščine. Priče so izpovedale, da ga kritični večer ni bilo v bližini in tako je bil oproščen.

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga. Vsak komad stane s poštnino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENC
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Tiskarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!